

Eväitä järjestelmälliseen ja kokonaisvaltaiseen vesienhoitoon

Hanna Alajoki, KVVY ry

Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Kunnostuksen lähtötilanteen hahmottaminen

Mistä ongelmat johtuvat?

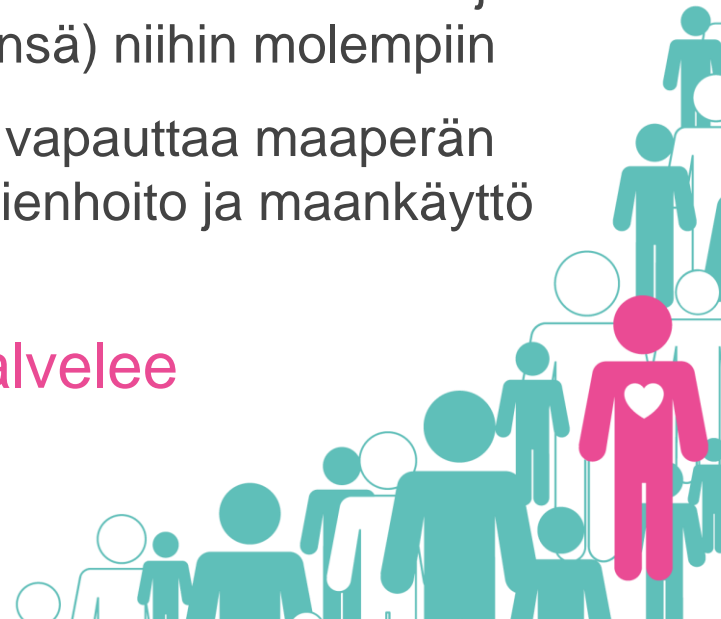
- Onko tuloksia veden laadusta, lajistosta? Onko tuloksia riittävästi, montako vuotta vanhoja? Onko ekologinen tila määritelty?
- Asiantuntijat avuksi tulosten tulkinnessa!
- Onko syy valuma-alueella (maankäyttö?) vai sisäisessä kuormituksessa?
- Muutokset maankäytössä ja kuormitushistoria: Ojitukset? Jokien perkaukset? Soiden kuivatukset? Järven laskut? Lampien kuivatukset? Maankäytön muut muutokset? Teollisuus tai muu jätevesikuormitus?
- Tavoitetaso realistinen määrittely asiantuntija-avusteisesti! Hyvä ekologinen tila? Vai jokin sitä heikompi, mutta virkistyskäytön kannalta hyväksyttävä tila?

Kunnostuskokonaisuuden muodostaminen

Miten ongelmat ratkaistaan?

- Kuinka paljon kuormitusta pitää vähentää, että tavoitetila voidaan saavuttaa? Kohdistuuko vähentäminen ulkoiseen vai sisäiseen kuormitukseen? Vai molempiin?
- Kun toimitaan valuma-alueella on tapauksesta riippuen keskityttävä joko veden pidätyskyvyn parantamiseen (=vesienhallinta) tai kuormituksen syntymisen vähentämiseen ja sen pidättämiseen (=vesienhoito) tai (yleensä) niihin molempiin
- Minkään maankäytön tarkoituksena ei ole vapauttaa maaperän ravinteita vesistöön levien käyttöön → vesienhoito ja maankäyttö ei ole ristiriidassa!
- **On löydettävä kokonaisuus, joka palvelee mahdollisimman hyvin kaikkia!**

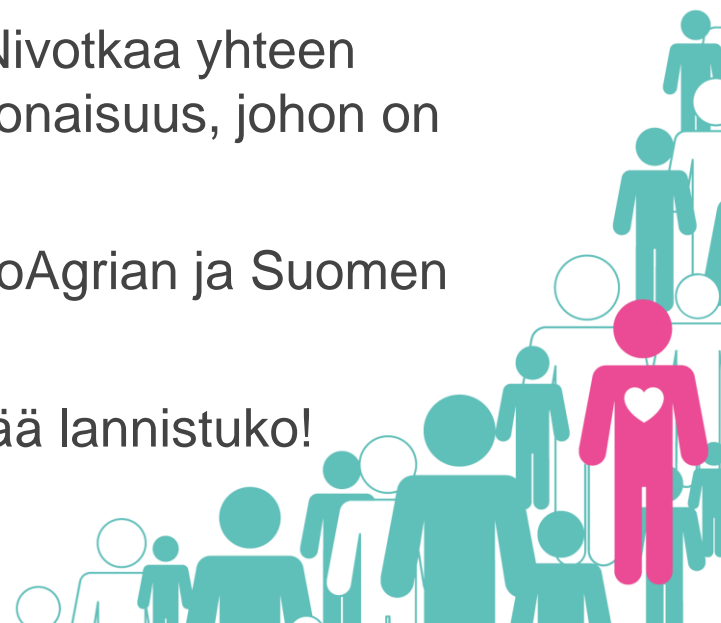
Kunnostuksen toteuttaminen

Miten toimet saadaan toteutumaan?

- Tähän on yksi vastaus. **Yhteistyöllä.**
- Tärkein neuvo: **Älkää syyllistäkö. Älkää osoitelko sormella.**
- Sen sijaan: Kysykää! Mitä paikalliset toivovat? Onko maanomistajilla jo olemassa olevia ajatuksia kunnostusrakenteista? Entä maankäytöllisiä haasteita, kuten huonosti tuottavia metsiä tai vaikeasti viljeltäviä peltoja?

→ Suunnitelkaa kokonaisuus sen mukaan! Nivotkaa yhteen paikallisia toiveita ja haasteita yhdistävä kokonaisuus, johon on upotettu vesienhoidollisia toimia.

- Tehkää yhteistyötä myös esim. MTK:n, ProAgrarian ja Suomen metsäkeskuksen kanssa.
- Antakaa asianosaisille harkinta-aikaa, älkää lannistuko!

Esimerkki toimista

- Suunnitellaan koko osavaluma-alueen toimet kokonaisuutena
- Lähtökohtana maanomistajien tarpeet
- Tiivis yhteistyö eri sektorien toimijoiden kanssa mm. vesienhoito, maankäyttö, kuivatus, kalasto, luonnon monimuotoisuus, maisema ja virkistyskäyttö
- Ketjutetaan toimet kustannustehokkaaksi kokonaisuudeksi

**”HANKE ON SILLOIN
ONNISTUNUT, KUN KAIKKI
SIITÄ HYÖTYVÄT.”**

Matti Jokela
Oriniemenjoen pohjoinen maamiesseura

